

Hr Erkki Keldo
minister
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkkm.ee

13.08.2026

Vabariigi Valitsuse 17. detsembri 2015. a määruse nr 133
„Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja
planeeringute koostööstamise alused“ muutmine

Lugupeetud härra minister

Esitame Planeerijate Ühingu seisukohad määruse eelnõule. Määruse struktuur on muutnud oluliselt selgemaks ja loetavamaks, kuid lisandunud on ka täiendavaid koostööstusi, mille vajadus on põhjendamata, on dubleeriv või tekitab ulatuslikku tõlgendamisruumi. Iga täiendava koostööstuse nõude lisamine pikendab planeeringuprotsessi ja suurendab halduskoormust, mis on vastuolus Vabariigi Valitsuse poolt seatud eesmärgiga planeerimisprotsessi kiirendada ja bürokraatiat vähendada.

Määruse eelnõu § 3 sätestab planeerimisalase tegevuse korraldajaga koostööd tegevad ja planeeringuid koostööstavad asutused.

1. Eelnõu § 3 lg-s 2 on esitatud juhud, millal planeering tuleb koostööstada Keskkonnaametiga. Määruse eelnõusse lg 2 on lisatud punktid 3 ja 4, mis nõuab Keskkonnaameti koostööstust juhtudel kui:

- 3) planeeringualal asub üleriigilises või maakonnaplaneeringus määratud rohevõrgustik;
- 4) planeeringulahendusel võib olla mõju rohevõrgustiku toimivusele looduslikke protsesse arvestades.

Määruse eelnõu seletuskirjas puuduvad selgitused ning põhjendused, miks rohevõrgustiku koostööstamine Keskkonnaametiga on vajalik.

Esitame oma seisukohad, miks meie hinnangul ei ole täiendav koostööstamine Keskkonnaametiga põhjendatud:

- 1.1. Meie hinnangul ei kuulu rohevõrgustiku temaatika ameti põhimääruses tulenevalt ameti ülesannete hulka ning keskkonnaametil puudub ka selleks õigusaktist tulenev volitusnorm. Sellekohaseid selgitusi ja põhjendusi ei ole esitatud ka määruse eelnõu seletuskirjas.
- 1.2. Rohevõrgustik on planeeringutega määratav maakasutuse funktsioon. Planeeringute vastavuse kontrollimine riigi tasandi planeeringutele on Maa- ja Ruumiameti ülesanne, mis on sätestatud ka käesoleva määruse eelnõu lg-s 4 p 3. Seega on tegemist dubleeriva koostööstamisega, mis suurendab kõikide osapoolte halduskoormust ja pikendab planeeringu menetlemist.
- 1.3. Juhime tähelepanu, et koostatavas üleriigilises planeeringus Eesti 2050 on rohevõrgustik käsitlemata mahus, mis võimaldab üldse selle alusel rohevõrgustiku aladel planeerimisele koostööstust anda. Üleriigilise planeeringu

seletuskirja eelnõus viidatakse 2000. aasta väljatöötatud metoodikale, kuid sellega rohevõrgustiku käsitlemine ka piirdub.

- 1.4. Jääb selgusetuks, mille alusel hinnatakse mõju rohelise võrgustiku toimivusele, kas selleks on metoodika, uuringud või on tegemist ametkonna subjektiivse hinnanguga. Sellekohane info tuleb lisada vähemalt eelnõu seletuskirja.
- 1.5. Samuti ei ole piisavalt selgitatud, kuidas käsitletakse maakonnaplaneeringus määratud rohevõrgustikku, kui see on üldplaneeringuga täpsustatud. Juhime tähelepanu ka sellele, et paljudes üldplaneeringutes ei ole eristatud maakonnaplaneeringus määratud rohevõrgustiku elemente üldplaneeringus määratud kohaliku tasandi elementidest ja kas kooskõlastamisel neid eristatakse või käsitletakse sarnaselt.

Eelnevalt tulenevalt on ühing seisukohal, et rohevõrgustikus planeerimise kooskõlastamise vajaduse Keskkonnaametiga ei ole vajalik ja põhjendatud ning suurendab halduskoormust, pikendab planeeringuprotsessi ja ei ole sisuliselt vajalik.

2. Määruse eelnõu § 3 lg-s 4 on esitatud juhud, millal planeering tuleb kooskõlastada Maa- ja Ruumiametiga (edaspidi ka MaRu). Punktis 4 sätestatakse, et kui planeeringuga kavandatakse elamuid alates kolmest elamuühikust väljaspool planeerimispiiride § 125 lõikes 1 nimetatud ala või üldplaneeringuga määratud tiheasustusalade, tuleb planeeringu ametiga kooskõlastada.

Rõhutame, et ruumi üle otsustamine on vastavalt põhiseadusele kohaliku omavalitsuse pädevuses ja ülesanne. Juhul kui leitakse, et Maa- ja Ruumiamet võib sekkuda KOV autonoomiasse, siis tuleb lisada põhjalikud selgitused, mis on antud nõude eesmärk ja vajadus ning lisada seletuskirja selgitus, mida antud juhul kontrollitakse selliselt, mille üle KOV ise ei suuda kaalutleda ja põhjendada, et oma piirides elamumajanduse arendusotsuseid teha. Hetkel on nõue arusaamatu ja põhjendamatu ning võimaldab liigset ebamäärasust ning sekkumist KOV otsustesse.

3. Määruse § 3 lõike 3 punkti 5 järgi tuleb planeering kooskõlastada Kliimaministeeriumiga kui planeering mõjutab olulisel määral erinevate liikumisviiside tasakaalu või aktiivsete liikumisviiside tingimusi, sealhulgas jalgsi ja jalgrattaga liikumise ning muu kergliikluse võimalusi, ohutust või ligipääsetavust. Seletuskirjast nähtub, et olulise mõjuna võib käsitleda uute elamu-, äri- või segakasutusalade määramist ilma tervikliku jalgsi ja jalgrattaga liikumise võrgustikuta. Sisuliselt võib see tähendada enamuse planeeringute esitamist kooskõlastamiseks. Suureneb halduskoormus ning pikeneb planeeringute menetlemise aeg.
4. Määruse eelnõu § 3 lõike 8 punktiga 1 nähakse ette, et planeering kooskõlastatakse ReM-iga juhul, kui planeeringuga kavandatakse ehitiste ehitamiseks hõlmata väärtuslikku põllumajandusmaad. Määruse eelnõu seletuskirjas selgitatakse, et väärtuslik põllumajandusmaa määratakse ennekõike maakonnaplaneeringutega (PlanS § 56 lõike 1 punkt 7) ning üldplaneeringutega (PlanS § 75 lõike 1 punkt 14).

Planeeringu vastavuse kontrollimine riigi tasandi planeeringutega on eelkõige Maa- ja Ruumiameti ülesanne (määruse eelnõu § 3 lg 4 p 1). Seega jääb selgusetuks, miks peab ReM dubleerivalt kooskõlastama maakonnaplaneeringust tulenevaid tingimusi.

Lõike 8 punktiga 2 nähakse ette, et planeering kooskõlastatakse ReM-iga juhul, kui planeeringuga kavandatuga võib kaasneda vajadus uue ühistransporditaristu objekti ehitamise või korrashoiu järele või millega võidakse põhjustada avalike maakonnaliinide liikumisteede olulist muutust.

Planeeringutega ei kavandata ühistranspordikorraldust ega korrashoidu. Seega on meie hinnangul kooskõlastusvajaduse põhjendatud vaid juhul kui planeeringuga kavandatakse uut ühistransporditaristut.

5. Lõikega 10 sätestatakse Terviseameti pädevus ja tuuakse määrusesse sisse elukeskkonna mõiste. Määruse eelnõu seletuskirja kohaselt on elukeskkond (tulenevalt RTHS § 4 lõikest 1) inimest ümbritsevate sotsiaal-majanduslike, psühhosotsiaalsete ning loodusliku ja tehisliku keskkonna tegurite kogum, mis mõjutab või võib mõjutada inimese tervist.

Selle definitsiooni kohaselt tuleb meie hinnangul kõik planeeringud kooskõlastada Terviseametiga kuna planeeringud tegelevad elukeskkonna kujundamisega pikas perspektiivis. Palume õigusselguse huvides eelnõus täpsustada, mis juhtudel tuleb Terviseameti poole pöörduda.

Ühing on seisukohal, et määrus peaks sätestama juhud, kus kooskõlastamine ametiasutustega tuleneb õigusaktist, on vajalik ja põhjendatud ning vältida „igaks juhuks“ kooskõlastamist, mis on kõikidele osapooltele koormav. Kooskõlastusvajadus peab tulenema õigusaktist. Lisada selgitused ka eelnõu seletuskirja.

Lugupidamisega,
Kaie Enno

Juhatuse esimees
Eesti Planeerijate Ühing